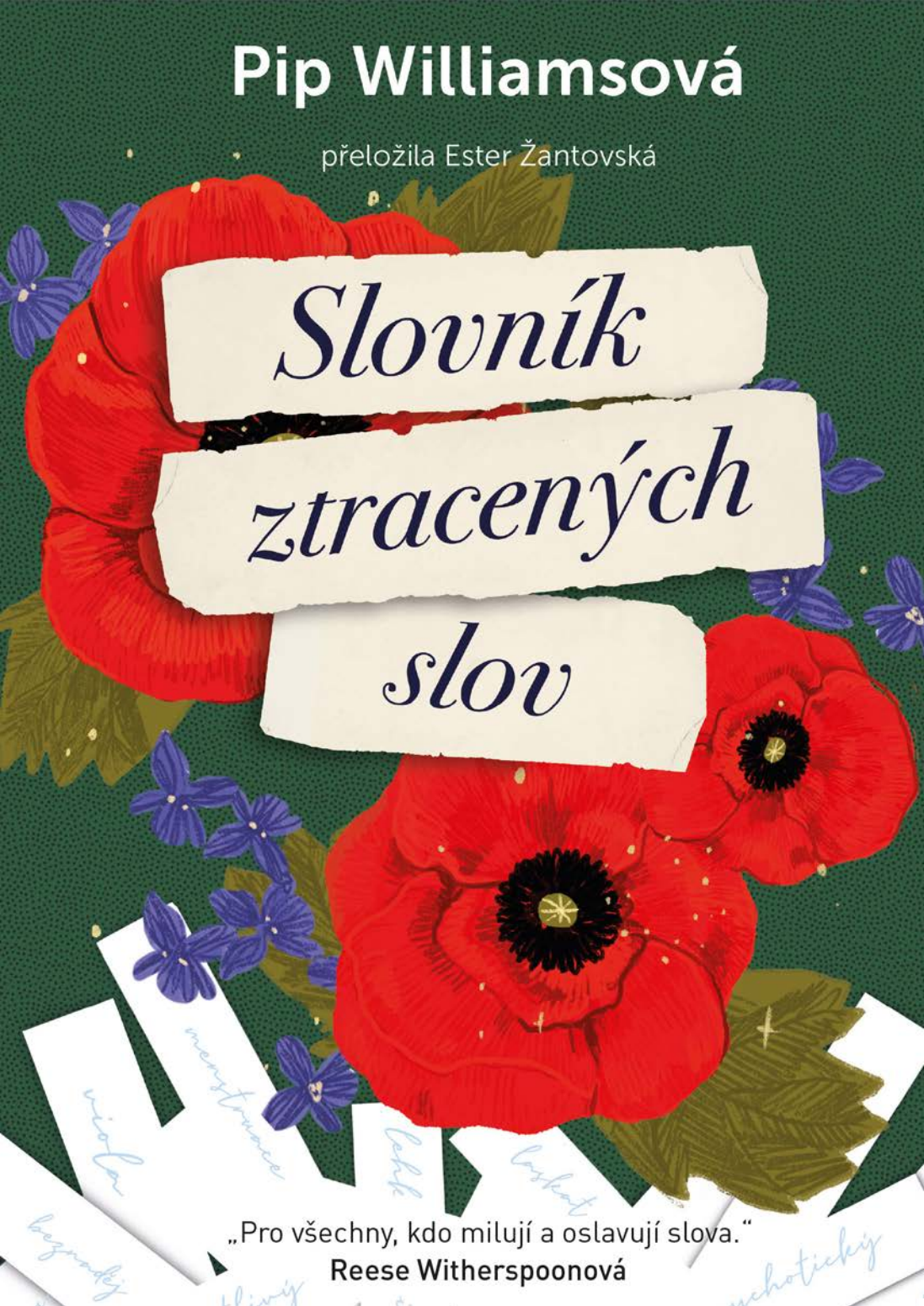

Pip Williamsová

přeložila Ester Žantovská

Slovník ztracených slov

„Pro všechny, kdo milují a oslavují slova.“

Reese Witherspoonová

Pip Williamsová

Slovník

ztracených

slov

přeložila Ester Žantovská

ARGO

Pro mámu a tátu

Prolog | Únor 1886

Ztracenému slovu předcházelo jiné. Do Skriptoria dorazilo v použité obálce. Starou adresu někdo přeškrtnul a vedle ní vepsal *Doktor Murray, Sunnyside, Oxford*.

Otevírání pošty patřilo k tátovým úkolům a mým úkolem zas bylo sedět mu na klíně, jako královna na trůně, a pomáhat vysvobodit každé slovo z jeho poskládané kolébky. Táta mi radil, na jakou hromádku které slovo přiřadit, občas otevírání obálek přerušil, vzal mě za ruku a vedl mi prst nahoru a dolů a okolo jednotlivých písmen, přičemž mi je hláskoval do ucha. Potom vyslovil nahlas celé slovo, já ho zopakovala a on mi vysvětlil, co znamená.

Slovo, o němž je řeč, bylo napsané na útržku hnědého papíru s roztrepenými okraji, jak ho někdo otrhal, aby odpovídal rozměrům, jež upřednostňoval doktor Murray. Táta se zarazil a já čekala, až mi nové slovo vyloží. Tentokrát však tátova ruka na té mojí nespochinula, a když jsem se otočila, abych ho popohnala, výraz v jeho tváři mě zaskočil; navzdory naší fyzické blízkosti se mi zdálo, že je táta někde hodně daleko.

Vrátila jsem se zpátky k onomu slovu a pokoušela se tomu přijít na kloub. Bez tátova vedení jsem obtahovala prstem jedno písmeno po druhém.

„Co tu stojí?“ zeptala jsem se.

„Viola,“ odpověděl.

„Jako máma?“

„Jako máma.“

„Takže ona bude ve *Slovníku*?“

„Svým způsobem ano.“

„To budeme ve *Slovníku* všichni?“

„Ne.“

„A proč ne?“

Cítila jsem, jak s každým jeho nádechem a výdechem stoupám a klesám.

„Aby se jméno dostalo do *Slovníku*, musí něco znamenat.“

Znovu jsem se na slovo podívala. „A máma byla jako květina?“ zeptala jsem se.

Táta přikývl. „Nejkrásnější květina na světě.“

Vzal slovo do ruky a přečetl si větu uvedenou pod ním. Otočil lístek, jako kdyby něco hledal. „Neúplná citace,“ řekl. Přečetl si větu znovu, přičemž mu oči kmitaly sem a tam, jako by se pokoušel objevit chybějící část. Potom slovo položil na nejmenší hromádku.

Táta se na židli odsunul od třídícího stolu. Slezla jsem mu z klína a chystala se sebrat první hromádku lístků. To byla další činnost, s níž jsem směla pomáhat, a nesmírně mě těšilo nacházet každému slovu místo v příslušné přihrádce. Táta vzal do ruky nejmenší hromádku a já se pokoušela uhodnout, kam asi přijde máma. „Ani moc nahoru, ani moc dolů,“ zpívala jsem si pro sebe. Jenže místo toho, aby mi lístky předal, táta přešel třemi dlouhými kroky ke krbu a hodil je do plamenů.

Byly tři. Když je pustil z ruky, proudy horkého vzduchu je roznesly na různá místa. Slovo *viola* se začalo kroutit dřív, než dopadlo.

Slyšela jsem vlastní výkřik a rozběhla jsem se ke krbu. Táta na mě zahulákal. Lístek se svíjel.

Sáhla jsem do plamenů, abych ho vysvobodila, přestože hnědý papír byl teď už na uhel a písmena na něm pouhými stíny. Myslela jsem si, že ho podržím jako dubový list, seschlý a zkřehlý zimou, ale když jsem ho sevřela v prstech, rozpadl se mi v dlani.

Možná bych v tom okamžiku zamrzla navždy, táta mě ale popadl a vlekl ven silou, která mi vyrazila dech. Vyběhl se mnou ze Skriptoria a zabořil mi ruku do sněhu. Byl bledý jako stěna, tak jsem mu řekla, že mě to nebolí, ale když jsem ruku ze závěje vytáhla, zčernalé kousíčky toho slova jsem měla přilepené ke spečené kůži.

Některá slova jsou důležitější než jiná – to mě dětská léta strávená ve Skriptoriu naučila. Dlouho mi však trvalo, než jsem pochopila proč.

ČÁST PRVNÍ | 1887–1896

azyl–důvěryhodný

Skriptorium. Ten název evokuje majestátní budovu s mramorovou podlahou a pozlacenou kupolí, mezi nimiž i ten nejlehčí krok vytváří ozvěnu. Ve skutečnosti to však byla jen bouda v zahradě jednoho oxfordského domu.

Namísto lopat a hrábí se v téhle boudě uchovávala slova. Každé anglické slovo bylo vepsáno na kousek papíru o velikosti pohlednice. Posílali je sem dobrovolníci z celého světa a ve svazečcích se ukládala do stovek přihrádek lemujících stěny boudy. Název *Skriptorium* jí přřkl doktor Murray – muselo mu připadat nedůstojné, aby se anglický jazyk uchovával v zahradním přístřešku –, ovšem nikdo, kdo zde pracoval, mu neřekl jinak než Skripko. Nikdo kromě mě. Líbilo se mi, jak se mi *skriptorium* převaluje na jazyku a jemně mi přistává na rtech. Trvalo dlouho, než jsem se ho naučila vyslovovat, a když se mi to konečně povedlo, nic ho nemohlo nahradit.

Jednou mi táta pomohl vyhledat *skriptorium* v přihrádkách. Našli jsme pět kartiček s příklady použití onoho slova, s tím, že každá citace pocházela z doby o něco málo víc než před sto lety. Všechny byly zhruba stejného významu a žádná neodkazovala k boudě v zahradě za domem v Oxfordu. Lístky tvrdily, že *skriptorium* je písárská dílna v klášteře.

Nicméně jsem chápala, proč si doktor Murray vybral právě tohle slovo. On a jeho pomocníci byli vlastně takoví mniši a v pěti letech pro mě nebylo těžké si představovat, že *Slovník* je jejich svatá kniha. Když se mi doktor Murray svěřil, že dát dohromady všechna existující slova je práce na celý život, přemýšlela jsem, čím život má na mysli. Už tenkrát měl vlasy šedivé jako popel, a to byl teprve v polovině písmene B.

Dávno předtím než vzniklo *Skriptorium*, táta s doktorem Murraym pracovali ve Skotsku jako učitelé. A protože byli přátelé, a protože jsem neměla matku, která by se o mě starala, a jelikož byl táta

jedním z nejspolehlivějších lexikografů, které měl doktor Murray k dispozici, všichni nad mou přítomností ve Skriptoriu vždycky přimhouřili oko.

Pro mě Skriptorium představovalo magický prostor, který jako by mezi svými stěnami uchovával všechno, co kdy bylo a co mohlo být. Všude ležely stohy knih. Knihovničky, které oddělovaly jednotlivé stoly nebo vytvářely zákoutí, kam se akorát tak vešla židle, byly přeplněné starými slovníky, dějinami i příběhy z dávných časů. Od podlahy ke stropu se tyčily přihrádky, plné lístků se slovy. Táta mi jednou řekl, že když je přečtu do jednoho, pochopím význam úplně všeho.

Uprostřed místnosti stál třídící stůl. Táta sedával na jednom konci a po každé straně se vešli tři asistenti. Na druhém konci stolu měl doktor Murray svůj vyvýšený pultík, zpoza něhož mohl dozírat na všechna slova i na muže, kteří mu je pomáhali definovat.

Vždycky jsme dorazili před příchodem ostatních lexikografů a na tu krátkou chvíli jsem měla tátu i slova jenom pro sebe. Sedávala jsem tátovi na klíně u třídícího stolu a pomáhala mu dělat v lístcích pořádek. Když jsme narazili na slovo, které jsem neznala, táta mi přečetl příslušnou citaci a pomohl mi přijít na to, co znamená. Když jsem pokládala správné otázky, pokusil se vyhledat i knihu, z níž citace pocházela, a přečetl mi delší úryvek. Byla to taková honba za pokladem a občas jsem našla i zlato.

„*Ten chlapec byl roztržitý dareba už od narození*,“ přečetl táta větu napsanou na lístku, který právě vytáhl z obálky.

„Já jsem taky roztržitý dareba?“ zeptala jsem se.

„Jenom občas,“ prohlásil táta a polechtal mě.

Pak jsem se zeptala, kdo je ten chlapec, a táta ukázal na nadpis v horní části papíru.

„*Aladin a kouzelná lampa*,“ přečetl.

Když dorazili ostatní slovníkáři, vklouzla jsem pod třídící stůl.

„Musíš být potichu jako myška a nesmíš překážet,“ řekl mi táta. Zůstat schovaná byla hračka.

Ke konci dne jsem se posadila tátovi na klín u sálajícího krbu a četli jsme si „Aladina a kouzelnou lampu“. Táta říkal, že je to starý příběh. O jednom čínském chlapci. Když jsem se zeptala, jestli je takových příběhů víc, odpověděl, že ještě dalších tisíc. Ta pohádka se nepodobala ničemu, co jsem doposud slyšela, ani žádnému mís-

tu, ani nikomu, koho jsem znala. Rozhlížela jsem se po Skriptoriu a představovala si, že je to džinova lampa. Navenek tak obyčejná, ale vevnitř plná zázraků. A ne všechno bylo vždycky takové, jaké se zdálo na první pohled.

Druhý den, poté co jsem opět pomohla tátovi s lístky, jsem ho začala mořit prosbami o další příběh. Byla jsem tak dychtivá, že jsem zapomněla být potichu jako myška; překážela jsem mu.

„Darebové tu zůstat nesmějí,“ varoval mě táta a já si představila, jak mě vyžene do Aladinovy jeskyně. Zbytek dne jsem strávila pod třídicím stolem, kde si ke mně poklad našel cestu sám.

To slovo se svezlo z okraje stolu. Až dopadne na zem, pomyslela jsem si, zachráním ho a sama ho předám doktoru Murraymu.

Pozorovala jsem ho. Snad tisíc okamžiků jsem ho pozorovala, jak se snáší na nějakém neviditelném vzdušném proudu. Čekala jsem, že přistane na nezametené podlaze, to se ale nestalo. Plachtilo jako pták, skoro přistálo, načež se zase vzneslo a udělalo ve vzduchu salto, jako kdyby mu to poručil džin. Ani ve snu by mě nenapadlo, že by mi mohlo přistát do klína, že by mohlo doputovat až tak daleko. Jenže přesně tak to dopadlo.

To slovo se mi usadilo v záhybech šatů jako třpytivý poklad spadlý z nebes. Neodvažovala jsem se ho dotknout. Slova jsem směla brát do ruky jenom s tátou. Napadlo mě, že ho zavolám, něco mě však přinutilo zůstat zticha. Dlouho jsem jen tak seděla a chtěla i nechtěla se toho slova dotknout. Jaké slovo to asi je? přemítala jsem. A čím je? Nikdo se pro něj nesehnul.

Trvalo dlouho, než jsem lístek vzala do dlaní, opatrně, abych mu nepolámala stříbřitá křídélka, a pozvedla ho k obličejí. V šeru mé skryše se nedalo číst. Přeshoupala jsem se k místu, kde mezi dvěma židlemi visel závěs třpytivého prachu.

Zvedla jsem slovo ke světlu. Černý inkoust na bílém papíře. Deset písmen; první bylo B jako dvě boule. Ústy jsem naznačila i všechna ostatní písmena, jak mě to naučil táta: E jako Esme, Z jako zebra, V jako Viola, O jako ovce, L jako lístek, N jako neposlušný, I jako ibišek, C jako copánek a ještě jednou E jako Esme. Šeptem jsem si je všechna přehláškovala. První část slova byla jednoduchá: *bez*. Druhá už byla o něco složitější, ale když jsem si ji rozdělila na dvě části, přechíst jsem ji dokázala: *volnice*.

To slovo bylo *bezvolnice*. Pod ním se sbíhala dohromady další slova jako zašmodrchaná nit. Nedokázala jsem rozpoznat, jestli jde o citaci zaslanou dobrovolníkem, nebo o definici z pera jednoho z asistentů doktora Murrayho. Táta tvrdil, že hodiny strávené ve Skriptoriu slouží k rozplétání významů slov zasílaných dobrovolníky, aby pak ve *Slovníku* skončily správné definice. Byla to důležitá práce a pro mě to znamenalo, že dostanu vzdělání a tři teplá jídla denně a že ze mě vyroste slušná mladá dáma. Táta říkal, že ta slova jsou pro mě.

„Takže postupně definujete úplně všechna?“ zeptala jsem se jednou.

„Některá vynecháme,“ odpověděl táta.

„A proč?“

Odmlčel se. „Protože nejsou dost důvěryhodná.“ Zamračila jsem se a on dodal: „V psaném textu je použito jen pár lidí.“

„A co se stane se slovy, která vynecháte?“

„Ta se vrátí do příhrádek. Pokud o nich nemáme dost informací, vyhodíme je.“

„Ale když se nedostanou do *Slovníku*, lidi na ně možná úplně zapomenou.“

Táta naklonil hlavu na stranu a podíval se na mě, jako bych řekla něco důležitého. „Ano, to se může stát.“

Věděla jsem, jak takové zahozené slovo dopadne. Opatrně jsem *bezvolnici* přehnula a strčila si lístek do kapsy zástěrky.

Chvilí nato se pod stolem objevil tátův obličej. „Běž už, Esme. Lizzie na tebe čeká.“

Vykoukla jsem škvírou mezi množstvím rozličných nohou – mužských, i těch od židlí a od stolu – a na prahu otevřených dveří spatřila mladou služebnou Murrayových. Zástěru měla v pase pevně uvázanou, nahoře i dole přebývalo ještě hodně látky. Sama mi říkala, že do ní teprve doroste, zpod stolu však vypadala jako v kostýmu na maškarní. Po kolenou jsem prolezla mezi všemi těmi páry různých nohou a odhopsala za ní.

„Příště bys měla jít dovnitř a najít si mě, byla by to větší legrace,“ řekla jsem.

„To není místo pro mě.“ Lizzie mě vzala za ruku a odvedla mě do stínu jasanu.

„A které místo je pro tebe?“

Lizzie se zamračila a pokrčila rameny. „Asi v pokoji nad scho-
dama. V kuchyni, když pomáhám paní Ballardový, ale jen když jí
pomáhám, jinak ne. A v neděli v kostele svatý Máří Magdalény.“

„A to je všechno?“

„V zahradě, když se starám o tebe – abysme se pani Ballardo-
vý nepletly pod nohy. A čím dál tím víc i v tržnici, skrzeva ty její
chatrný kolena.“

„Tvoje místo bylo vždycky v Sunnyside?“ zeptala jsem se.

„Vždycky ne.“ Lizzie se na mě podívala a já si lámala hlavu, kam
se poděl její úsměv.

„A kde teda bývalo předtím?“

Na chvilku zaváhala. „U mámy a u šprčků.“

„Co jsou to šprčci?“

„Děcka.“

„Jako já?“

„Jako ty, Esmí.“

„Umřeli?“

„Jen mamka. Děcka někam odvezli, ani nevím kam. Na službu
byly ještě moc malé.“

„Co je to *služba*?“

„To těm tvejm otázkám nikdy nebude konec?“ Lizzie mě popadla
v podpaždí a začala se se mnou točit dokola, dokud se nám oběma
nezamotala hlava a neupadly jsme do trávy.

„A kde je moje místo?“ zeptala jsem se, když závrať trochu po-
levila.

„Asi ve Skripku, s tvým otcem. Na zahradě, v mém pokoji a na
kuchyňský stoličce.“

„A u nás doma?“

„Se rozumí, že u vás doma, i když se mi zdá, že víc času trávíš
tady než tam.“

„Nemám žádné nedělní místo jako ty,“ řekla jsem.

Lizzie se zamračila. „Ale máš, kostel svatýho Barnabáše.“

„Tam chodíme jen občas. A když už jdeme, táta si s sebou bere
knížku. Položí si ji do zpěvníku, a místo aby zpíval, tak si čte.“ Za-
smála jsem se při pomýšlení na tátova ústa, jak se otvírají a zavírají,
když napodobuje ostatní farníky, ale nevychází z nich ani hlásku.

„To není vůbec k smíchu, Esmí.“ Lizzie si položila ruku na křížek, který nosila na řetízku pod oblečením. Lekla jsem se, aby si o tátovi nemyslela něco špatného.

„To proto, že Viola umřela,“ vysvětlila jsem.

Lizzie se přestala mračit a zatvářila se smutně, což jsem si ale taky nepřála.

„Táta říká, že se mám rozhodnout sama. Co se týče Boha a nebe. Proto do kostela chodíme.“ Napětí v Lizziině obličeji povolilo a já se rozhodla vrátit k odlehčenějšímu tématu. „Moje nejoblíbenější místo je Sunnyside,“ řekla jsem. „Skriptorium. A pak hned tvůj pokoj a pak kuchyně, když paní Ballardová peče, a hlavně když peče puntíkatý bochánky.“

„Ty seš vážně legrační, Esmí – to sou přece ovocný koláčky. Ty puntíky jsou rozinky.“

Táta říkal, že Lizzie je vlastně taky ještě dítě. Když s ní mluvil, sama jsem si toho všímala. Snažila se stát bez pohnutí, ruce držela sepnuté, aby s nimi nemlela, a téměř beze slova na všechno kývala. Myslela jsem si, že se ho bojí, stejně jako já se bála doktora Murrayho. Ale jakmile táta odešel, po očku na mě mrkla.

Ležely jsme v trávě a svět se nám točil nad hlavami. Najednou se ke mně naklonila a zpoza ucha mi vytáhla květinu. Jako kouzelnice.

„Mám tajemství,“ řekla jsem.

„A jaký, ty moje malá trumpetko?“

„Tady ti to říct nemůžu. Mohlo by uletět.“

Po špičkách jsme přecupitaly přes kuchyň až k úzkému schodišti do Lizziina pokoje. Paní Ballardová se zrovna ve spíži nakláněla nad nádobou na mouku a já z ní zahlédla jen rozložené pozadí, zakryté záhyby tmavě modré kostkované látky. Kdyby nás zmerčila, vymyslela by pro Lizzie nějaký úkol a moje tajemství by muselo počkat. Přiložila jsem si ukazováček ke rtům, v hrdle mi však začínal klokotat smích. Lizzie si toho všimla, popadla mě do své kostnaté náruče a vyběhla se mnou po schodech nahoru.

V pokoji byla zima. Lizzie vzala z postele přehoz a rozložila ho na podlahu jako koberec. Napadlo mě, jestli jsou v pokojíku za stěnou Lizziina kamrlíku zrovna děti Murrayových. Hned vedle byl totiž dětský pokoj a občas jsme slyšely malého Jowetta plakat, ale nikdy to netrvalo dlouho. Pokaždé rychle přispěchala paní Murrayová

nebo některé ze starších dětí. Naklonila jsem se uchem ke zdi a rozpoznala zvuky, jaké vydávají miminka, když se probouzejí, zvuky, které se ještě tak docela neskládaly do slov. Představila jsem si, jak se chlapeček budí a uvědomuje si, že je sám. Chvilku kňoural a pak se rozplakal. Tentokrát ho přišla upokojit Hilda. Když pláč ustal, poznala jsem její zvonivý hlas. Bylo jí třináct jako Lizzie a její nejmladší sestry, Elsie a Rosfrith, jí byly pořád v patách. Když jsem se s Lizzie posadila na koberec, představovala jsem si, že ony dělají za stěnou to samé. Přemýšlela jsem, jakou hru asi teď hrají.

S Lizzie jsme si sedly naproti sobě do tureckého sedu, těsně jsme se dotýkaly koleny. Zvedla jsem ruce, připravená na tleskačku, Lizzie se však při pohledu na mé prsty zarazila. Byly svraštělé a růžové.

„Už to nebolí,“ řekla jsem.

„Určitě?“

Přikývla jsem a začaly jsme tleskat, Lizzie se však do mých zkrabatělých prstů bála pořádně plácnout, takže to nevydávalo ten správný zvuk.

„Tak co máš za velký tajemství, Esmí?“ zeptala se.

Málem jsem na to zapomněla. Přestala jsem tleskat, sáhla si do kapsy zástěrky a vytáhla z ní papír, který mi toho rána přistál v klíně.

„Co je tohle za tajemství?“ zeptala se Lizzie. Vzala mi lístek z ruky a obrátila ho na druhou stranu.

„Je to slovo, ale já umím přečíst jen tenhle kousek.“ Ukázala jsem na *bezvolnice*. „Přečteš mi ten zbytek?“

Lizzie přejížděla prstem po jednotlivých slovech, jako jsem to předtím dělala já. Po chvíli mi papír vrátila.

„Kdes to našla?“ zeptala se.

„To ono si našlo mě,“ odpověděla jsem. A když jsem viděla, že to nestačí: „Jeden asistent ho zahodil.“

„Zahodil, jo?“

„Ano,“ řekla jsem, aniž bych uhnula pohledem. „Některá slova prostě nedávají smysl, a tak je vyhazují.“

„A co s tím tajemstvím budeš dělat?“ zeptala se Lizzie.

O tom jsem nepřemýšlela. Jen jsem jí ho chtěla ukázat. Věděla jsem, že tátovi se s tím svěřit nemůžu, a v zástěrce nemohlo zůstat navždycky.

„Můžu si ho u tebe schovat?“ zeptala jsem se.

„Asi jo, jestli chceš. Jen nevím, co je na tom tak úžasnýho.“

To slovo bylo úžasně, protože si mě samo našlo. Bylo to skoro jako nic, ale ne tak docela. Bylo malé a křehké a možná neznamenal nic důležitého, já ale cítila, že ho musím uchránit před spálením v krbu. Lizzie bych tohle všechno vysvětlit neuměla a ona na mě netlačila. Namísto toho si klekla na všechny čtyři, sáhla pod postel a vytáhla odtamtud malý dřevěný kufřík.

Přihlížela jsem, jak prstem přejíždí tenkou vrstvou prachu na poškrábaném víku. Vůbec s otevíráním nespěchala.

„Co je vevnitř?“ zeptala jsem se.

„Nic. Všechno, co jsem si přinesla, je v tamté skříni.“

„A nebudeš ho potřebovat na cesty?“

„Nebudu,“ řekla a otevřela kovovou přezku.

Položila jsem své tajemství na dno kufříku a dřepla si na bobek. Vypadalo maličké a osamělé. Posunula jsem ho nejdřív k jedné straně a potom k druhé. Nakonec jsem ho zase vyndala a schovala ho v dlaních.

Lizzie mě pohladila po vlasech. „Budeš muset najít další poklady, aby mu dělaly společnost.“

Postavila jsem se, podržela lístek nad kufříkem, co nejvýš to šlo, a pak ho pustila. Dívala jsem se, jak se snáší dolů a pohupuje se ze strany na stranu, až se konečně usídlil v jednom rohu kufříku.

„Chce být tady,“ prohlásila jsem a sehnula se, abych ho uhladila. Jenomže to nešlo. Pod papírovou výstelkou pokrývající dno kufříku jsem nahmatala hrbolek. Okraj byl už stejně odchlípnutý, a tak jsem za něj zatáhla.

„Úplně prázdný není, Lizzie,“ řekla jsem, když se objevila hlavička ozdobné jehlice.

Lizzie se nade mě naklonila, aby se podívala, o čem to mluvím.

„Klobouková jehlice,“ okomentovala to Lizzie a natáhla se pro ni. Hlavičku jehlice tvořily tři malé korálky nad sebou, každý hrál všemi barvami. Lizzie protáčela jehlici v prstech. Jak se tak otáčela kolem dokola, došlo mi, že si ji Lizzie pamatuje. Přitiskla si ji k hrudi, políbila mě na čelo a pak jehlici opatrně položila na noční stolek vedle malé fotografie své matky.

Cesta domů do Jericha nám trvala déle, než by měla, protože já byla malá a táta se při kouření dýmky rád trochu toulal. Vůni dýmky jsem milovala.

Přešli jsme širokou Banbury Road a dali se po St. Margaret's Street, podél vysokých dvojdomků s krásnými zahradami a stromy, vrhajícími stín na zahradní pěšinky. Já nás pak vedla klikatou cestou úzkými uličkami, s domy namačkanými jeden na druhém jako lístečky v přihrádkách ve Skriptoriu. Když jsme zabočili na Observatory Street, táta si o zeď vyklepal dýmku a strčil si ji do kapsy. Pak si mě vysadil na ramena.

„Za chvíli už na to budeš moc velká,“ řekl.

„A až budu moc velká, tak už nebudu šprček?“

„Tak ti říká Lizzie?“

„Ale taky mi říká *trumpetko* a *Esmí*.“

„Šprčka chápu, Esmí taky, ale proč ti říká trumpetko?“

Trumpetku vždycky provázelo objetí nebo laskavý úsměv. Bylo to úplně logické, já ale nedokázala vysvětlit proč.

Náš dům stál v polovině Observatory Street, hned za odbočkou do Adelaide Street. Jakmile jsme dorazili na roh, začala jsem nahlas počítat: „Jedna, dva, tři, čtyři, pět, doma jsme co nevidět.“

Na dveřích nám viselo staré mosazné klepátko ve tvaru ruky. Viola ho objevila u stánku s tretkami v tržnici – táta říkal, že bylo zašlé a poškrábané, s říčním pískem mezi prsty, on ho ale vyčistil a ve svatební den přidělal na dveře. Teď vyndal z kapsy klíč a já se natáhla, položila svou ruku na Violinu a čtyřikrát zaklepala.

„Nejsou doma,“ řekla jsem.

„Ale brzy budou.“ Táta otevřel dveře, já jsem se sklonila a vešli jsme do předsíně.

Táta mě postavil na zem, odložil si brašnu na komodu a sebral ze země poštu. Následovala jsem ho chodbou do kuchyně a tam mu od stolu dělala společnost, zatímco vařil večeři. Měli jsme příležitostnou služebnou, která k nám chodila třikrát týdně vařit, uklízet a prát, ten den jsme však byli odkázáni sami na sebe.